

Research maGma

(An International Multidisciplinary Journal)

UGC Approved Journal No: 63465

Editor in Chief

Dr. Sanjay Kumar Singh

Associate Editor

Dr. T. Manichander

Research maGma

Research maGma is a multidisciplinary research journal, published monthly in all Language. All research papers submitted to the journal will be double - blind peer reviewed .

Our Editorial Board

Dr Anil Kumar S.

Dr. Gatade Dattatraya Ganapati

Dr. Prashant Thote

Dr. Deepa Viswam

Dr. Anamika Kumari

Smt. B.S.Gunarekha

Dr. P. Samuel

Dr. Pargat Singh Garcha

Dr. M. Abdul Jamal

Dr. Tapas Pal

Dr. Gardi Balu Pandurang

Dr. Dnyaneshwar Babulal Shirode

Dr. Ashokkumar B. Surapur

Dr. N. Sasikumar

Dr. Saykar Satish Govind

Dr. A. Paul Albert

Dr. Atul Hansraj Salunke

Mr. Sanjeev Kumar Mishra

Dr. Neeta Sukhendrapal Singh

Dr. Kispotta Seraphinus

Dr. Santosh Kumar Behera

Dr. Sandhya Ayaskar

Dr. S. Aravind

Dr. Sandeep V. Binorkar

Dr. Raval Sandeep Krishnat

Dr. Mahesh Nawria

Dr. Tamanna Kaushal

Dr. Deepak B. Nale

Dr. Ram Chander

Dr. Sudhir Kumar Jena

Dr. S Maxwell Lyngdoh

Dr. Bhed Pal Gangwar

Dr. Shaikh Fahemeeda

Dr. Deshai Rajesh Bhaurao

Research maGma

An International Multidisciplinary Journal

ISSN- 2456-7078

IMPACT FACTOR- 4.520

VOL-1, ISSUE-10, DEC-2017

“ಮಿಲ್ಲುಗಳ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲಾದ ಪ್ರಭಾವ”

ರಾಘವೇಂದ್ರ.ಆರ್., ಡಾ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ. ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಜ್ಞಾನ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಶಂಕರಘಟ್ಟ.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಜ್ಞಾನ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಶಂಕರಘಟ್ಟ.

ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಅನೇಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಖನಿಜಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಮೂಲದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ರೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ದುಡಿಮೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೇಂದ್ರಿಯ ಅಂಶವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೂಲವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಉದ್ದೇಶ, ಉತ್ಪಾದನಾ ವಸ್ತುಗಳು, ಸೇವೆ, ಮಾನವನ ಬೇಡಿಕೆಗಳು, ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದು ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತಹ ಕಷ್ಟ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಅಂದರೆ ಕುಟುಂಬ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿತು. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿರೂಪಕರು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿನ ಬದಲಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿದರು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ಮಾನವ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವಾಗಿದ್ದು ಕಾರ್ಮಿಕರ ವರ್ತನೆಗಳ ಬಗೆಗಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಅತಿಮುಖ್ಯ ಕಸುಬುವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಉಪಕಸುಬುಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಭಾರತವು ಜವಳಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸಹಾಕುಶಾಹಿ ಆಡಳಿತದಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜವಳಿ ಉದ್ಯಮ ನಾಶವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರದ ದಾವಣಗೆರೆ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ

ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೦೮ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್‌ಗಳು ಇದ್ದವು. ಆ ಎಂಟು ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್‌ಗಳು ಖಾಸಗಿಯವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ೦೭ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳು ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ಅವನತಿಯತ್ತೆಸಾಗಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ೦೧ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿವೆ. ಅವನತಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಹತ್ತಿಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ದಾವಣಗೆರೆ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದಾವಣಗೆರೆ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ ಆಮಿಟೆಡ್

ದಾವಣಗೆರೆ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ ಇಡೀ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿರುವ ಏಕೈಕ ಮಿಲ್ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಮಿಲ್‌ನ್ನು 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್' ಎಂದೇ ಬಿರಿದು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿತ್ತು. ೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಜನಹಳ್ಳಿ ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಹಾಗಾಗಿ ೨೨-೦೭-೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನೂಲು ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ರೆಯಾಗ್‌ಸಿಲ್ಕು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ನೂಲು ಬಟ್ಟೆ ತನ್ನ ಗುಣಮಟ್ಟದಿಂದ ದಾವಣಗೆರೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿ ಡಿ.ಸಿ.ಎಂ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿಸಿತು. ದಾವಣಗೆರೆ ಲಾಂಗ್‌ಕ್ಲಾತ್ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿತ್ತು.

ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಮಿಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಗಲರಳು ಶ್ರಮಿಸುವ ಸುಮಾರು ೨೫೦೦ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಈ ಗಿರಣಿಯು ಜೀವ ನೀಡಿದ್ದ ಗಿರಣಿಯಾಗಿತ್ತು. ೩೧-೩-೧೯೮೮ರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ೨,೫೬,೪೧೧ ಲಕ್ಷ ರೂಗಳ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸಿ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಿಲ್‌ಲಾಗಿತ್ತು. ಮಿಲ್ಲಿನ ಮಾಲೀಕರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕುಟುಂಬಕೋಸ್ತರ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ, ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ವಾಚನಾಲಯ, ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರೂಡಿಸಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ದಾವಣಗೆರೆ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ಲು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅಂತಿಮ ಅವಸಾನದತ್ತ ಸಾಗಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಮೂರಾರ್ಜು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಮಿಲ್ಲನ್ನು ಖರೀದಿಸಿತು. ಆದರೆ ಮಾಲೀಕರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರ ಕುತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮನೋಭಾವದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ ಬದುಕು ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಸುಮಾರು ೭೫ ವರ್ಷ ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್ ಎಂದು ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಹೆಸರು ಬರಿ ನೆನಪಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ೨೦೦೦ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಜೀವನ ದುಸ್ಥರವಾಗಿತ್ತು ಸುಮಾರು ೨೫೦೦ ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾದರು. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದ ವರಾಗಿದ್ದರು. ಇದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಾದವು. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರೂ ಸಹ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಯಿತು. ದಿನನಿತ್ಯದ ಊಟಕ್ಕೂ ಸಹ ಗತಿ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹ ಅನೇಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾದವು. ಇಂದು ಡಿ.ಸಿ.ಎಂ ಮಿಲ್ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಡಿ.ಸಿ.ಎಂ ಟೌನ್‌ಷಿಪ್ ಎಂದು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಿದ್ದ, ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದ ಮಿಲ್ಲಿನ ಪ್ರದೇಶ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬೀದಿ ಪಾಲಾದದ್ದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ (ಚಲನಾಶೀಲತೆ) ಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.

ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಅಧ್ಯಯನದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ವಿಧಾನ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರಳ ಯಾದೃಷ್ಟಿಕ ಮಾದರಿ ವಿಧಾನದಿಂದ ೧೦೦ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂದರ್ಶನ ಅನುಸೂಚಿ ಮತ್ತು ಅವಲೋಕನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾದರಿ ವಿಧಾನವು ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂತೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನಾ ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂದರ್ಶನ ಅನುಸೂಚಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳು, ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಇಲಾಖೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅನುಸೂಚಿಗಳು, ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಅಂಶಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಕೋಷ್ಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ವಿಭಾಗಿಸಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-೧ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿವರ

ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ			ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ		
ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ	ಅವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡಾವಾರು	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ	ಅವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡಾವಾರು
ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು	೨೦	೧೧.೩೬	ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು	೨೩	೨೩.೦೦
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	೨೭	೧೫.೩೪	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	೧೪	೧೩.೩೩
ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	೪೦	೨೨.೭೨	ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	೨೪	೨೨.೮೫
ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ	೫೪	೩೦.೬೮	ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ	೩೨	೩೦.೪೭
ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ	೨೦	೧೧.೩೬	ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೭	೬.೬೬
ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೯	೫.೧೧	ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೪	೩.೮೦
ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೧	೦.೫೬	ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೦	೦೦.೦೦
ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೫	೨.೮೪	ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೧	೦.೯೫
ಒಟ್ಟು	೧೭೬	೧೦೦.೦೦	ಒಟ್ಟು	೧೦೫	೧೦೦.೦೦

ಈ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವ ಅಂಶಗಳನೇಂದರೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ೨೦(ಶೇ೧೧.೩೬%) ರಷ್ಟು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೨೭(ಶೇ೧೫.೩೪%), ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೪೦(ಶೇ೨೨.೭೨%), ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೫೪(ಶೇ೩೦.೬೮%), ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೨೦(ಶೇ೧೧.೩೬%) ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೯(ಶೇ೫.೧೧%), ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೧(ಶೇ೦.೫೬%), ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೫(ಶೇ೨.೮೪%) ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೫೪(ಶೇ೩೦.೬೮%) ಹೊಂದಿದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಪದವಿಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೯(ಶೇ೫.೧೧%) ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೧(ಶೇ೦.೫೬%) ಹೊಂದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ೨೩(ಶೇ೨೩.೦೦%), ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೧೪(ಶೇ೧೩.೩೩%), ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೨೪(ಶೇ೨೨.೮೫%), ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೩೨(ಶೇ೩೦.೪೭%), ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೭(ಶೇ೬.೬೬%), ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೪(ಶೇ೩.೮೦%), ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೧(೦.೯೫%) ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೩೨(ಶೇ೩೦.೪೭%) ಹೊಂದಿದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೧(೦.೯೫%) ಹೊಂದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಅನಕ್ಷರತೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-೨ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿವರ

ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ			ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ		
ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ	ಅವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡಾವಾರು	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ	ಅವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡಾವಾರು
ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು	೨೦	೧೦.೯೮	ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು	೨೩	೨೦.೦೦
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೪	೨.೧೯	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೨	೧.೭೩
ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	೧೫	೮.೨೪	ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	೧೩	೧೧.೩೦
ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ	೫೯	೩೨.೪೧	ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ	೩೫	೩೦.೪೩
ಪದವಿ ಪೂರ್ವಶಿಕ್ಷಣ	೨೫	೧೩.೭೩	ಪದವಿ ಪೂರ್ವಶಿಕ್ಷಣ	೧೯	೧೬.೫೨
ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ	೩೦	೧೬.೪೮	ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ	೧೩	೧೧.೩೦
ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೭	೩.೮೪	ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರಶಿಕ್ಷಣ	೦೧	೦.೮೬
ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ	೨೨	೧೨.೦೮	ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ	೦೯	೭.೮೨
ಒಟ್ಟು	೧೮೨	೧೦೦.೦೦	ಒಟ್ಟು	೧೧೫	೧೦೦.೦೦

ಈ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವ ಅಂಶಗಳನೇಂದರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ೨೦(ಶೇ ೧೦.೯೮%), ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೪(ಶೇ ೨.೧೯%), ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೧೫(ಶೇ ೮.೨೪%), ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೫೯(ಶೇ ೩೨.೪೧%), ಪದವಿ ಪೂರ್ವಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೨೫(ಶೇ ೧೩.೭೩%), ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೩೦(ಶೇ ೧೬.೪೮%), ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೭(ಶೇ ೩.೮೪%), ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೨೨(ಶೇ ೧೨.೦೮%) ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪದವಿ ಪೂರ್ವಶಿಕ್ಷಣ, ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ೨೩(ಶೇ ೨೦.೦೦%) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೨(ಶೇ ೧.೭೩%), ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೧೩(ಶೇ ೧೧.೩೦%), ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೩೫(ಶೇ ೩೦.೪೩%), ಪದವಿ ಪೂರ್ವಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೧೯(ಶೇ ೧೬.೫೨%), ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೧೩(ಶೇ ೧೧.೩೦%), ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೧(ಶೇ ೦.೮೬%), ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೯(ಶೇ ೭.೮೨%) ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೩೫(ಶೇ ೩೦.೪೩%) ಪಡೆದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೭(ಶೇ ೩.೮೪%) ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೦೨(ಶೇ ೧.೭೩%) ಪಡೆದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಒಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-೩ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಉದ್ಯೋಗದ ಸ್ವರೂಪ

ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಉದ್ಯೋಗ			ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಉದ್ಯೋಗ		
ಉದ್ಯೋಗದ ಸ್ವರೂಪ	ಅವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡಾವಾರು	ಉದ್ಯೋಗದ ಸ್ವರೂಪ	ಅವೃತ್ತಿ	ಶೇಕಡಾವಾರು
ದಿನಗೂಲಿ	೧೧೨	೬೩.೬೩	ದಿನಗೂಲಿ	೧೦	೯.೫೨
ಸರ್ಕಾರಿ	೦೬	೩.೪೦	ಸರ್ಕಾರಿ	೦೧	೦.೯೫
ಖಾಸಗಿ	೨೫	೧೪.೨೦	ಖಾಸಗಿ	೦೮	೭.೬೧
ವ್ಯಾಪಾರ	೧೪	೭.೯೫	ವ್ಯಾಪಾರ	೦೦	೦೦.೦೦
ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ	೧೫	೮.೫೨	ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ	೦೩	೨.೮೫
ವ್ಯಾಸಂಗ	೦೪	೨.೨೭	ವ್ಯಾಸಂಗ	೦೦	೦೦.೦೦
ದುಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ	೦೦	೦೦.೦೦	ದುಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ	೮೩	೭೯.೦೪
ಒಟ್ಟು	೧೭೬	೧೦೦.೦೦	ಒಟ್ಟು	೧೦೫	೧೦೦.೦೦

ಈ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವ ಅಂಶಗಳನೇಂದರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ದಿನಗೂಲಿ ೧೧೨(ಶೇ ೬೩.೬೩%), ಸರ್ಕಾರಿ ೦೬ (ಶೇ ೩.೪೦%), ಖಾಸಗಿ ೨೫(ಶೇ ೧೪.೨೦%), ವ್ಯಾಪಾರ

೧೪(ಶೇ.೬೫%), ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ(ಶೇ.೫೨%), ವ್ಯಾಸಂಗಿಗಳ(ಶೇ.೨೨%) ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ವೃತ್ತಿಯು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಸೂಸನಾದಾರರ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಂತ ಮಕ್ಕಳು ದಿನಗೂಲಿ ೧೧೨(ಶೇ.೬೩.೬೩%) ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿ(ಶೇ.೧೪.೨೦%) ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ೦೬ (ಶೇ.೬೦%) ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳು ಲಾಭದಾಯಕ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ದಿನಗೂಲಿ(ಶೇ.೫೨%), ಸರ್ಕಾರಿ(ಶೇ.೦೬.೫೨%), ಖಾಸಗಿ(ಶೇ.೬೩.೬೩%), ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಿ(ಶೇ.೨೨.೫೨%), ದುಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ೦೩(ಶೇ.೩೬.೦೩%) ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ದಿನಗೂಲಿ ೧೦(ಶೇ.೫೨%) ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ(ಶೇ.೬೩.೬೩%) ರಷ್ಟು ಮನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಂತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ೦೩(ಶೇ.೩೬.೦೩%) ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ, ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆ, ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಗಂಡದಿರು ದುಡಿಯ ಹೊರಗಡೆ ಕಳಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸಲಹೆಗಳು

- ✦ ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜವಳ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ಜವಳ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಆಮೂಲಕ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅನುಹು ಮಾಡಿಕೊಂಡುವುದು.
- ✦ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು.
- ✦ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನವು ದಾವಣಗೆರೆ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ಲಿನ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಯಶಸ್ಸು ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನವನ ಮೂಲಭೂತ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

೧. ಪಾಂಡೆ.ಕೆ. ಮಹೇಂದ್ರ, “ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ: ಆಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆ”, ಯೋಜನಾ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೯೧.
೨. ಜೋಷಿ.ಸಿ.ಟಿ., “ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ” ಯೋಜನಾ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೯೨.
೩. ಗಿರಿಜಾ.ಟಿ., “ದಾವಣಗೆರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ” ನಿಹಾರಿಕಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ.
೪. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಜಿ., “ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ”, ಸ್ವಪ್ನಬುಕ್ ಹೌಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೨.
೫. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.ಟಿ.ಆರ್., “ಮಹಿಳೆ: ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ”, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೧.
೬. ಪರಮೇಶ್ವರ, ಶಂಕರ್ ಎಸ್, “ಹತ್ತಿ-ಬಿಳಿ ಬಂಗಾರ”, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ” ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು-೧೯೮೭.
೭. ಚ.ನ.ಶಂಕರ್‌ರಾವ್: “ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕೈಪಿಡಿ”, ಜೈ ಭಾರತ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು.
೮. ಎಂ. ನಾರಾಯಣ: “ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು”, ಚೇತನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಮೈಸೂರು.